

Svensk författningssamling

Förordning om ändring i högskoleförordningen (1993:100)

SFS 2018:1503

Publicerad
den 13 juli 2018

Utfärdad den 5 juli 2018

Regeringen föreskriver¹ i fråga om högskoleförordningen (1993:100)²

dels att 7 kap. 9 § ska upphöra att gälla,

dels att punkt 4 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till förordningen (2011:1020) om ändring i högskoleförordningen (1993:100) ska upphöra att gälla,

dels att nuvarande 7 kap. 10 a § ska betecknas 7 kap. 9 §,

dels att 7 kap. 5, 6 och 8 §§, den nya 7 kap. 9 § samt 7 kap. 9 a, 10–12, 14, 15, 18, 19, 21, 23, 24, 26 och 28 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas fem nya paragrafer, 7 kap. 5 a, 5 b, 12 a, 15 a och 21 a §§, av följande lydelse.

7 kap.

5 §³ Grundläggande behörighet till utbildning som påbörjas på grundnivå och vänder sig till nybörjare har den som har

1. kunskaper inom det svenska och det engelska språket,
2. ett vetenskapligt förhållningssätt,
3. förmåga att kunna belysa frågor ur flera perspektiv,
4. problemlösningsförmåga,
5. förmåga att kunna dra slutsatser och argumentera för dessa, och
6. övrig kompetens som är nödvändig för att kunna tillgodogöra sig sådan utbildning.

En sökande ska anses ha nödvändiga kompetenser enligt första stycket 1–6 i de fall som anges i 5 a och 5 b §§.

Universitets- och högskolerådet får meddela närmare föreskrifter om de kompetenser som anges i första stycket 1–6.

5 a § En sökande ska anses ha sådana nödvändiga kompetenser som anges i 5 § om sökanden

1. har avlagt en högskoleförberedande examen i gymnasieskolan eller inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå,
2. har avlagt en yrkesexamen i gymnasieskolan eller inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå samt har lägst betyget E i de kurser i svenska eller svenska som andraspråk och engelska som krävs för en högskoleförberedande examen i gymnasieskolan,
3. har en svensk eller utländsk utbildning som motsvarar kraven i 1 eller 2,

¹ Jfr prop. 2017/18:204, bet. 2017/18:UbU25, rskr. 2017/18:331.

² Förordningen omtryckt 1998:1003.
Senaste lydelse av
7 kap. 9 § 2007:666.

³ Senaste lydelse 2012:712.

4. är bosatt i Danmark, Finland, Island eller Norge och där är behörig till högre utbildning,

5. enligt äldre bestämmelser har uppfyllt kraven för grundläggande behörighet till grundläggande högskoleutbildning eller utbildning som påbörjas på grundnivå, eller

6. har godkänt resultat på ett sådant behörighetsprov som anges i förordningen (2018:1510) om försöksverksamhet med behörighetsprov för tillträde till högskoleutbildning.

Universitets- och högskolerådet får meddela närmare föreskrifter om kraven i första stycket 3.

5 b § Utöver vad som följer av 5 a § kan en sökande visa att han eller hon har sådana nödvändiga kompetenser som anges i 5 § genom svensk eller utländsk utbildning, praktisk erfarenhet eller på grund av någon annan omständighet.

6 §⁴ Den som har annat modersmål än svenska, danska, färöiska, isländska eller norska ska ha de kunskaper i svenska som behövs för att anses ha grundläggande behörighet.

Universitets- och högskolerådet får meddela närmare föreskrifter om kravet i första stycket. Den som har finska som modersmål och har haft svenska som ämne i finskt gymnasium eller motsvarande finsk skolform under tre år eller mer ska dock anses ha de kunskaper i svenska som behövs.

8 §⁵ De krav på särskild behörighet som ställs ska vara helt nödvändiga för att studenten ska kunna tillgodogöra sig utbildningen. Kraven får avse

1. kunskaper från en eller flera kurser i gymnasieskolan eller motsvarande kunskaper,

2. godkänt resultat på ett konstnärligt prov för en utbildning som leder till en konstnärlig examen, och

3. andra villkor enligt vad som anges i 11 § första stycket 2.

Särskild behörighet har också den som genom svensk eller utländsk utbildning, praktisk erfarenhet eller på grund av någon annan omständighet har förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

9 §⁶ Universitets- och högskolerådet får meddela föreskrifter om vilka krav på särskild behörighet enligt 8 § första stycket 1 som ska gälla för ett utbildningsprogram som vänder sig till nybörjare och som leder till en sådan yrkesexamen eller konstnärlig examen som anges i bilaga 2 till denna förordning.

9 a §⁷ När det gäller utbildningsprogram som vänder sig till nybörjare och som leder till en sådan konstnärlig examen som anges i bilaga 2 till denna förordning får en högskola meddela föreskrifter som innebär att det för särskild behörighet till utbildningsprogrammet, krävs godkänt resultat på ett konstnärligt prov enligt 8 § första stycket 2 i stället för sådana krav som universitets- och högskolerådet har meddelat föreskrifter om enligt 9 §.

⁴ Senaste lydelse 2012:712.

⁵ Senaste lydelse 2011:1020.

⁶ Senaste lydelse av tidigare 7 kap. 10 a § 2012:712.

⁷ Senaste lydelse 2012:712.

10 §⁸ Högskolan får, i den utsträckning det ställs krav på särskild behörighet, meddela föreskrifter om vilka krav enligt 8 § första stycket 1 som ska gälla för andra utbildningar än de som avses i 9 §.

Universitets- och högskolerådet får meddela föreskrifter om vilka kurser i gymnasieskolan som krav enligt första stycket får avse.

11 §⁹ Om det finns särskilda skäl får en högskola, för tillträde till en viss utbildning, meddela föreskrifter om

1. krav på kunskaper från andra kurser i gymnasieskolan eller motsvarande kunskaper än de som följer av 9 § eller 10 § andra stycket, eller
2. krav på andra villkor än kunskaper från en eller flera kurser i gymnasieskolan eller motsvarande kunskaper om de betingas av utbildningen eller är av betydelse för det yrkesområde som utbildningen förbereder för.

Innan högskolan meddelar föreskrifter enligt första stycket ska Universitets- och högskolerådet ges tillfälle att yttra sig över högskolans förslag.

12 §¹⁰ Vid urval ska hänsyn tas till de sökandes meriter.

Urvalsgrunder är

1. betyg,
2. resultat från högskoleprovet enligt 20 § och
3. urvalsgrunder som avses i 23 §.

12 a § Vid i övrigt likvärdiga meriter inom urvalsgrunderna enligt 12 § andra stycket 1 och 3 får urval också göras genom

1. resultat från högskoleprovet enligt 20 §,
2. annat prov än högskoleprovet,
3. intervjuer, eller
4. lottning.

Vid i övrigt likvärdiga meriter inom urvalsgrunden enligt 12 § andra stycket 2 får urval också göras genom

1. annat prov än högskoleprovet,
2. intervjuer, eller
3. lottning.

Efter det att lottning har använts får urval inte göras enligt övriga punkter i första eller andra stycket.

14 §¹¹ Vid antagning till en utbildning som leder till en konstnärlig examen får högskolan trots vad som anges i 13 § fördela samtliga platser på grundval av sådana andra särskilda prov som avses i 23 §, eventuellt i kombination med andra urvalsgrunder enligt 12 §.

15 §¹² Universitets- och högskolerådet får medge att en högskola vid urval till en viss utbildning får göra en annan platsfördelning än den som anges i 13 § och fördela platserna på annat sätt på grundval av de urvalsgrunder som anges i 12 § om det finns särskilda skäl, exempelvis då högskoleprovet bedöms ha en låg prognostiserande förmåga och det råder låg konkurrens i högskoleprovsurvalet. En viss andel av platserna ska dock alltid fördelas på grundval av betyg och resultat från högskoleprovet. Ett medgivande ska avse ett eller flera bestämda antagningstillfällen.

⁸ Senaste lydelse 2007:666.

⁹ Senaste lydelse 2012:712.

¹⁰ Senaste lydelse 2010:700. Ändringen innebär bl.a. att tredje stycket tas bort.

¹¹ Senaste lydelse 2006:1053.

¹² Senaste lydelse 2012:712.

15 a § Universitets- och högskolerådet får medge att en högskola vid urval till en utbildning med konstnärlig inriktning får fördela samtliga platser på grundval av sådana särskilda prov som avses i 23 §, eventuellt i kombination med andra urvalsgrunder enligt 12 §.

18 §¹³ Vissa bestämmelser om hur betyg ska värderas finns i bilaga 3 till denna förordning.

Vissa kurser från gymnasial utbildning är särskilt meriterande vid urval (meritkurser). Meritkurser är kurser som inte utgör krav på grundläggande eller särskild behörighet.

Meritkurser är fördjupning i ämnet

1. moderna språk,
2. svenskt teckenspråk för hörande,
3. engelska, och
4. matematik.

Universitets- och högskolerådet får meddela de föreskrifter i övrigt som behövs för meritvärdering av betyg.

19 §¹⁴ Universitets- och högskolerådet får meddela föreskrifter om vad betyg utfärdade enligt äldre bestämmelser och betyg från utländsk utbildning ska anses motsvara i förhållande till en högskoleförberedande examen eller yrkesexamen i gymnasieskolan eller inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå.

21 §¹⁵ Den som vill delta i högskoleprovet ska

1. ha fyllt eller fylla 18 år det kalenderår då provet genomförs, och
2. betala en avgift på 450 kronor i samband med anmälan till provet.

Den som börjar gymnasieskolan tidigare än det kalenderår då han eller hon fyller 16 år får delta i högskoleprovet första gången vårterminen då han eller hon går i årskurs 2.

21 a § Den som genom användning av otillåtna hjälpmedel eller på annat sätt försöker vilseleda vid högskoleprov ska stängas av från deltagande i provet under en period av två år från tidpunkten för försöket. Beslut om avstängning fattas av Universitets- och högskolerådet.

23 §¹⁶ En högskola får bestämma urvalsgrunder i den utsträckning som följer av 13 § första stycket 3. En av högskolan bestämd urvalsgrund ska bestå av sakliga omständigheter som är av betydelse för utbildningen.

24 §¹⁷ Grundläggande behörighet till utbildning som påbörjas på grundnivå och som vänder sig till andra än nybörjare har den som uppfyller kraven på grundläggande behörighet enligt 5–6 §§.

26 §¹⁸ Vid urval ska hänsyn tas till de sökandes meriter.

Urvalsgrunder är

1. betyg,
2. resultat från högskoleprovet som avses i 20 §,
3. tidigare utbildning, och

¹³ Senaste lydelse 2013:1008.

¹⁴ Senaste lydelse 2012:712.

¹⁵ Senaste lydelse 2016:846.

¹⁶ Senaste lydelse 2006:1053.

¹⁷ Senaste lydelse 2007:644.

¹⁸ Senaste lydelse 2006:1053.

4. urvalsgrunder som avses i 23 §.

Högskolan får bestämma vilka urvalsgrunder enligt andra stycket som ska användas och vilken platsfördelning som ska göras.

Vid i övrigt likvärdiga meriter får urval också göras enligt vad som anges i 12 a §.

28 §¹⁹ Grundläggande behörighet till ett utbildningsprogram som leder till en generell eller konstnärlig examen på avancerad nivå har den som

1. har en examen på grundnivå som omfattar minst 180 högskolepoäng eller motsvarande utländsk examen, eller

2. genom svensk eller utländsk utbildning, praktisk erfarenhet eller på grund av någon annan omständighet har förutsättningar att tillgodogöra sig utbildning på avancerad nivå.

Undantag får göras från kravet på en examen i första stycket 1, om en sökande bedöms kunna uppfylla fordringarna för en sådan examen men examensbevis på grund av särskilda omständigheter inte har hunnit utfärdas.

1. Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2019 i fråga om 7 kap. 8–11 §§ och i övrigt den 1 januari 2022.

2. När Universitets- och högskolerådet eller en högskola med stöd av den nya 7 kap. 9 § eller 7 kap. 9 a–11 §§ i den nya lydelsen meddelar föreskrifter ska de föreskriva att bestämmelserna ska tillämpas första gången vid antagning till utbildning som börjar efter utgången av maj 2022.

3. Bestämmelserna i de nya 7 kap. 5 a, 5 b, 12 a, 15 a och 21 a §§ och bestämmelserna i 7 kap. 5, 6, 8, 12, 14, 15, 18, 19, 21, 23, 24, 26 och 28 §§ i den nya lydelsen ska tillämpas första gången vid antagning till utbildning som börjar efter utgången av maj 2022.

4. Bestämmelserna i 7 kap. 21 § i den nya lydelsen ska tillämpas första gången vid prov som genomförs våren 2022.

5. Äldre bestämmelser gäller fortfarande i fråga om antagning till utbildning som börjar före den 1 juni 2022.

På regeringens vägnar

HELENE HELLMARK KNUTSSON

Eva Lenberg
(Utbildningsdepartementet)

¹⁹ Senaste lydelse 2006:1053.